

ประเด็น : 4 สุขภาพกลุ่มวัยและสุขภาพจิต

หัวข้อ : 4.1 สุขภาพเด็ก

สถานการณ์

จังหวัดเพชรบุรี มีการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก โดยให้โรงพยาบาลทุกแห่ง จัดระบบบริการตามมาตรฐานโรงพยาบาลแม่และเด็ก ตั้งแต่ระยะก่อนตั้งครรภ์ ระหว่างตั้งครรภ์ หลังคลอด และการเลี้ยงดูบุตรแรกเกิดถึง 5 ปี เชื่อมโยงสู่มหัศจรรย์ 1000 วัน พลัส และให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดำเนินงาน การฝากครรภ์คุณภาพและจัดมุม NDDC (Nutrition Dental Development Corner) ใน WCC ทุกแห่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการ ส่งผลให้มารดาและทารกปลอดภัย จากการตั้งครรภ์และการคลอดบุตร เด็กได้รับการเลี้ยงดูให้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการสมวัย มีระดับเชาวน์ปัญญา (IQ : 100) เทียบเท่ามาตรฐานสากล ผลการดำเนินงานของจังหวัดเพชรบุรี ในปี 2564 พบว่า มารดาเสียชีวิต 2 ราย รายที่ 1 อำเภอเมืองเพชรบุรี เสียชีวิตจากภาวะ Amniotic Fluid Embolism รายที่ 2 อำเภอชะอำ เสียชีวิตจากภาวะติดเชื้อ COVID-19 ขณะตั้งครรภ์ (มีประวัติโรคเบาหวานร่วมด้วย)

มีการทบทวน สาเหตุการตาย โดยคณะกรรมการ MCH Board ทุกрай จากข้อมูล HDC ปี 2562 - 2564 พบว่า มารดาไทยตั้งครรภ์ได้รับการฝากครรภ์ครั้งแรกที่อายุครรภ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 สัปดาห์ คือ ร้อยละ 79.88, 78.4, และ 78.21 ตามลำดับ (เกณฑ์ > ร้อยละ 75) อำเภอที่มารดาไทยตั้งครรภ์ได้รับการฝากครรภ์ครั้งแรกที่อายุครรภ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 สัปดาห์ ไม่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ อำเภอบ้านแหลม ส่วนหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการฝากครรภ์ครบ 5 ครั้งคุณภาพ ผลงาน ร้อยละ 73.12, 72.88 และ 70.60 (เกณฑ์ > ร้อยละ 75) อำเภอที่ผลงานตั้งครรภ์ได้รับการฝากครรภ์ครบ 5 ครั้งคุณภาพ ไม่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ อำเภอเขาย้อย, อำเภอท่ายาง, อำเภอเมืองเพชรบุรี, อำเภอบ้านลาด, อำเภอแก่งกระจาน และอำเภอหนองหญ้าปล้อง การได้รับยาเม็ดเสริมไอโอดีนและธาตุเหล็กขณะตั้งครรภ์ ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกอำเภอ แต่ในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ ร้อยละ 74.41, 79.88 และ 79.93 (เกณฑ์ ร้อยละ 100)

จากรายงาน MCH ปี 2562 – 2564 มารดาไทยตั้งครรภ์พบภาวะซีดจากการตรวจเลือดครั้งที่ 1 (ฝากครรภ์ครั้งแรก) ร้อยละ 13.92, 8.6 และ 13.57 (เกณฑ์ < ร้อยละ 14) พบภาวะซีดจากการตรวจเลือดครั้งที่ 2 (ที่อายุครรภ์ 28 - 32 สัปดาห์) ร้อยละ 7.32, 7.61 และ 10.27 (เกณฑ์ร้อยละ 12) อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ อำเภอเขาย้อย อำเภอท่ายาง และ อำเภอบ้านแหลม มารดาไทยตั้งครรภ์ได้รับการคัดกรองความเสี่ยงพบภาวะเสี่ยง ร้อยละ 59.53, 61.34 และ 61.47 (เกณฑ์ > ร้อยละ 25) พบภาวะเสี่ยงที่สำคัญคือ ความดันโลหิตสูง/ครรภ์เป็นพิษขณะตั้งครรภ์ ร้อยละ 8.6, 5.1 และ 3.35 ปี 2564 มารดาไทยมีภาวะตกเลือดหลังคลอดร้อยละ 3.43, 3.31 และ 2.08 (เกณฑ์ < ร้อยละ 5) มารดาหลังคลอดได้รับการเยี่ยมครบ 3 ครั้งตามเกณฑ์ (HDC) ร้อยละ 69.17, 72.49 และ 73.26 (เกณฑ์ ร้อยละ 75)

ข้อมูล HDC ทารกแรกคลอดมารดาไทย น้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม มีแนวโน้มลดลง คือ ร้อยละ 7.93, 7.81 และ 7.53 (เกณฑ์ร้อยละ 7) อำเภอที่ผลงานผ่านเกณฑ์ ได้แก่ อำเภอเขาย้อย อำเภอท่ายาง อำเภอ บ้านลาด และอำเภอบ้านแหลม ปี 2564 ทารกแรกคลอด (มารดาไทย) น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ มีสาเหตุจากคลอดก่อนกำหนด ถึงร้อยละ 55.82 จากรายงาน MCH ทารกแรกคลอดมารดาไทย มีภาวะขาดออกซิเจน

ปี 2562 - 2564 เท่ากับ 18.26, 19.26 และ 21.51 : 1000 เกิดมีชีพ (เกณฑ์ < 25 : 1000 เกิดมีชีพ) อัตราการเสียชีวิตปริกำเนิด (ทารกตายคลอดและทารกอายุไม่เกิน 7 วันตาย) จากมารดาไทย 5.99, 4.24 และ 3.35 (เกณฑ์ < 3.6 : 1000 เกิดมีชีพ) มีแนวโน้มลดลง

เมื่อเข้าสู่ปฐมวัย จะได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการ โดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Developmental Surveillance and Promotion Manual: DSPM) และได้มีการปรับแนวคิดใหม่ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้เฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการของลูก ส่วนเจ้าหน้าที่จะทำการประเมินและคัดกรองพัฒนาการ เมื่อเด็กอายุ 9, 18, 30, 42 และ 60 เดือน

พัฒนาการ เด็กอายุ 0-5 ปี ทั้งหมดตามช่วงอายุที่กำหนดมีพัฒนาการสมวัย จากข้อมูล HDC วันที่ 26 ธันวาคม 2564 ปี 2562 - 2564 พบว่า ช่วงอายุที่กำหนดมีพัฒนาการสมวัย คือ 95.55, 88.27, 86.28 ตามลำดับ (เกณฑ์ร้อยละ 90) ไตรมาสที่ 1 ปี 2565 (ต.ค. 64 - พ.ย.64) มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 51.10 เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 การเข้ารับบริการตรวจพัฒนาการในสถานพยาบาลพบปัญหา เนื่องจากผู้ปกครองมีความกังวลที่จะนำเด็กมาตรวจพัฒนาการ เจ้าหน้าที่จึงใช้วิธีการติดตามผลพัฒนาการเด็กผ่านช่องทางไลน์ เพื่อให้ผู้ปกครองส่งวิดีโอของบุตรหลาน ในแต่ละช่วงวัย แต่ยังพบปัญหาไม่มีสมาร์ทโฟน บางคนก็ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่จะสามารถส่งข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ได้ เด็กที่พัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นด้วย TEDA4I จำนวน 1 ราย จังหวัดเพชรบุรีได้ดำเนินการจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็กให้เด็กในช่วงอายุ 6 เดือน - 5 ปี ในวันที่เด็กมารับบริการวัคซีน ผลงานปี 2565 เด็กได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก ร้อยละ 56.34

นมแม่ เด็กแรกเกิดจนถึงอายุต่ำกว่า 6 เดือนแรกกินนมแม่อย่างเดียว ปี 2562 - 2564 ตามลำดับดังนี้ ร้อยละ 88.82, 92.24, 81.80 (เกณฑ์ร้อยละ 50) และในปี 2565 ข้อมูลจากการสอบถามแม่ หรือผู้เลี้ยงดูเด็กแรกเกิดจนถึงอายุต่ำกว่า 6 เดือนแรก จำนวน 1,256 คน พบเด็กกินนมแม่อย่างเดียว 963 คน คิดเป็นร้อยละ 69.96 ผ่านเกณฑ์ทุกอำเภอ ดังนี้ อำเภอยาง่าง (94.19) หนองหญ้าปล้อง (75.00), บ้านลาด (74.32), เมืองเพชรบุรี (69.91) ชะอำ (67.61), แก่งกระจาน (65.56), เขาย้อย (59.02), และบ้านแหลม (53.26)

ปี 2562 - 2564 ภาวะโภชนาการและการเจริญเติบโต เด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน ตามลำดับดังนี้ ร้อยละ 64.56, 68.96 และ 65.80 (เกณฑ์ร้อยละ 64) ปี 2565 ผลการดำเนินงาน ร้อยละ 65.56 ในไตรมาสที่ 1 ดังนี้ เขาย้อย (69.54), เมือง (68.65), บ้านแหลม (67.88), บ้านลาด (67.85), ชะอำ (64.40), ท่ายาง (62.00), แก่งกระจาน (57.90), หนองหญ้าปล้อง (54.93), และส่วนสูงเฉลี่ยที่อายุ 5 ปี เด็กชายสูง 109.41 ซม. เด็กหญิงสูง 108.92 ซม. (เกณฑ์ส่วนสูงเฉลี่ยที่อายุ 5 ปี ชาย 113 ซม. หญิง 112 ซม.) เด็กมีภาวะอ้วน ร้อยละ 10.68 (เกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 9.5) เด็กมีภาวะเตี้ย ร้อยละ 9.25 (เกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 12 ระดับเขต ร้อยละ 8.68 ระดับประเทศ ร้อยละ 10.49) เด็กมีภาวะผอม ร้อยละ 3.46 (เกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 5.5 ระดับเขต ร้อยละ 3.96 และระดับประเทศ ร้อยละ 5.27) และเด็กไทยอายุ 6 - 12 เดือน ที่ตรวจคัดกรองและพบโลหิตจาง ร้อยละ 11.97

ปี 2564 ตรวจสุขภาพช่องปากเด็กอายุ 0 - 2 ปี จำนวน 3,217 คน ร้อยละ 31.91 ภาพรวมจังหวัด ไม่ผ่านเกณฑ์ (เกณฑ์ : 55) เด็กอายุ 3 ปี ตรวจสุขภาพช่องปาก จำนวน 798 คน ร้อยละ 24.10 พบปราศจากฟันผุ (caries free) ร้อยละ 67.42 (เกณฑ์ : 75) ผลการดำเนินงานตรวจสุขภาพช่องปาก เด็กอายุ 3 - 5 ปี

ในปี 2562 – 2565 เรียงตามลำดับ ดังนี้ ร้อยละ 60.63, 53.85, 40.99 และ 6.02 เด็กอายุ 3 – 5 ปี ได้รับการทาฟลูออไรด์วานิช เรียงตามลำดับ ดังนี้ ร้อยละ 56.28, 62.65, 41.59, และ 2.02 (HDC : 24 ธ.ค. 64)

ปัญหา/สาเหตุ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การฝากครรภ์ครบ 5 ครั้ง ไม่ผ่านเกณฑ์ และยังพบหญิงตั้งครรภ์ไม่ฝากครรภ์ ทำให้หญิงตั้งครรภ์ไม่ได้รับการดูแลส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงไม่ได้รับการค้นหาโรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม โรคติดเชื้อ และการวินิจฉัยความเสี่ยงต่างๆ หรือได้รับการตรวจ/วินิจฉัยล่าช้า ไม่สามารถแก้ไขได้ทันเวลา
2. การได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก โฟลิก และไอโอดีน ในหญิงตั้งครรภ์ ยังต่ำกว่าเกณฑ์ โดยมีปัญหาทั้งในเรื่องการบันทึกข้อมูลบริการ และ พฤติกรรมการกินยาของหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับยาไปแล้ว
3. หญิงตั้งครรภ์มีภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และหลังคลอด (ซีดขณะตั้งครรภ์, ตกเลือดหลังคลอด) สาเหตุจากการดูแลสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ ขาดสารอาหารวิตามินต่างๆ มีโรคประจำตัว ภาวะสุขภาพมีการเปลี่ยนแปลงขณะตั้งครรภ์ และความผิดปกติของหญิงตั้งครรภ์ ครรภ์ปกปิด
4. แม่มีภาวะคลอดก่อนกำหนด ทารกคลอดก่อนกำหนด ทารกแรกคลอดน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ทารกแรกคลอดมีภาวะขาดออกซิเจน
5. การตรวจคัดกรองภาวะสุขภาพทารกแรกคลอดอายุ 48 ชั่วโมงขึ้นไป พบว่ายังมีภาวะขาดสารไอโอดีน ที่อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
6. พัฒนาการ เด็กอายุ 0-5 ปี ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกอำเภอ เนื่องจากสถานการณ์โควิด- 19 ทำให้ผู้ปกครองมีความกังวลในการนำเด็กมาเข้ารับบริการตรวจพัฒนาการในสถานพยาบาล เพราะกลัวว่าตนเองหรือเด็กจะติดเชื้อโควิด- 19

มาตรการ/แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สำคัญ ปี 2565

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ/กิจกรรมหลัก	งบประมาณ
1. ป้องกันการคลอดก่อนกำหนด	โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพการดูแลสุขภาพสตรีตั้งครรภ์และทารกแรกคลอด ปี 2565 - ประชาสัมพันธ์ วันทารกเกิดก่อนกำหนดโลก (17 พฤศจิกายน 2559) - จัดหา Progesterone ชนิดเหน็บให้หญิงตั้งครรภ์เสี่ยงเพื่อป้องกันคลอดก่อนกำหนด	กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ และ CUP 8 แห่ง - 509,853 บาท/ PP สสจ. พบ.
	- ประชาสัมพันธ์ "ฝากท้องทุกที่ ทุกท้อง ฟรีทุกสิทธิ์" ผ่านสถานีวิทยุ กระจายเสียงแห่งประเทศไทย	กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ และ CUP 8 แห่ง
2. พัฒนาคุณภาพบริการ เพื่อป้องกันการตายของมารดา/ทารก	- ค้นหาหญิงตั้งครรภ์เชิงรุกในชุมชน - จัดบริการฝากครรภ์ ใน รพ.สต. - ประชุมคณะกรรมการ MCH board ระดับจังหวัด/อำเภอ ทุก 4 เดือน	CUP 8 แห่ง CUP 8 แห่ง กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ สสจ.พบ., รพ.พระจอมเกล้า และ CUP 8 แห่ง

มาตรการ/แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สำคัญ ปี 2565 (ต่อ)

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ/กิจกรรมหลัก	งบประมาณ
2. พัฒนาคุณภาพบริการเพื่อป้องกันการตายของมารดา/ทารก (ต่อ)	- การสุ่มตรวจหาระดับไอโอดีนในปัสสาวะของหญิงตั้งครรภ์	- 5,530 บาท/งบ สสจ.พบ. - 4,970 บาท/งบกรมอนามัย
	- อบรมฟื้นฟูพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เรื่องการช่วยฟื้นคืนชีพทารกแรกคลอด	รพ.ทุกแห่ง
	- พัฒนาศักยภาพ จนท.รพ.สต.ห่างไกล เรื่องการเฝ้าระวังช่วยเหลือแม่คลอดที่เกิดภาวะตกเลือดหลังคลอด กรณีมีแม่คลอดในชุมชน	รพ.ทุกแห่งร่วมกับ สสอ.ทุกแห่ง
	- อบรมฟื้นฟูพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเรื่องภาวะฉุกเฉินทางสูติกรรมและการช่วยเหลือแม่ภาวะวิกฤติ	รพ.ทุกแห่ง
	- จัดอบรมเรื่องการประเมินภาวะเสี่ยงในหญิงตั้งครรภ์และการจัดการ	รพ.ทุกแห่งร่วมกับ สสอ.ทุกแห่ง
	- จัดประชุมวิเคราะห์เชิงลึกหาสาเหตุการตายมารดา(ทำ RCA)	สสจ. ร่วมกับ รพ.ทุกแห่ง
	- การประเมินมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กในโรงพยาบาล	สสจ.และ รพ.พระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
3. ขับเคลื่อนการฉีดวัคซีนป้องกันโรค COVID -19 ในหญิงตั้งครรภ์และแม่หลังคลอด	- ประชาสัมพันธ์ผ่านคลินิกฝากครรภ์ทุกโรงพยาบาล และคลินิกฝากครรภ์เอกชน เชิญชวนให้หญิงตั้งครรภ์มารับบริการฉีดวัคซีน - จัดหน่วยให้บริการวัคซีน ดำเนินการฉีดวัคซีนให้หญิงตั้งครรภ์ ตลอดจนมีการติดตาม ฝ้าระวัง อาการไม่พึงประสงค์ของหญิงตั้งครรภ์หลังได้รับวัคซีน - สนับสนุนสื่อรณรงค์เชิญชวนหญิงตั้งครรภ์รับบริการฉีดวัคซีน (ป้ายไวนิล โปสเตอร์ แผ่นพับ) ให้กับ คป.สอ.ทุกแห่ง	สสจ. พบ.ร่วมกับ รพ.ทุกแห่ง สสอ.ทุกอำเภอ

มาตรการ/แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สำคัญ ปี 2565 (ต่อ)

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ/กิจกรรมหลัก	งบประมาณ
4. พัฒนาคุณภาพบริการเด็กปฐมวัย	- นิเทศติดตามเยี่ยมเสริมพลังงานทีมเด็กปฐมวัยทุกอำเภอ โดยทีมจังหวัด	7,680 บาท PPA จาก สปสช. ปี 63
	- ทำชุดสื่อสำเร็จรูป หรือไว้นิลแบบมีขาตั้ง เพื่อสนับสนุนกิจกรรมเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก หรือกิจกรรมมหัศจรรย์ 1000 วัน Plus อำเภอละ 1 ชุด	5,700 บาท PPA จาก สปสช. ปี 63
	- อบรมการใช้คู่มือเฝ้าระวัง / การเจริญเติบโต และโภชนาการ เด็กอายุ 0 - 5 ปี	CUP ดำเนินการ
5. บูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่าย	- ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายตำบลมหัศจรรย์ 1000 วัน	CUP ดำเนินการ
	- ขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับจังหวัด	CUP ดำเนินการ
	- สร้างพื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก อำเภอ ละ 1 แห่ง และสนับสนุนให้มีผู้อำนวยการเล่น แห่งละ 1 คน โดยอบรมออนไลน์	CUP ดำเนินการ
6. พัฒนาระบบการสร้างเสริมสุขภาพกลุ่มปฐมวัย	- ตรวจสอบสุขภาพช่องปาก และคัดกรองความเสี่ยง / ฝึกทักษะการแปรงฟันแบบลงมือปฏิบัติ / ทาเคลือบฟลูออไรด์วานิช	รอดำเนินการ

การป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนด ปี 2564 มีงบประมาณดำเนินการ จำนวน 706,137 บาท มีผลการดำเนินงานในภาพรวมจังหวัด ดังนี้

- 1) รพ.พระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เป็นที่ปรึกษาและจัดทำแนวทางการดำเนินงานให้กับโรงพยาบาลทุกแห่ง
- 2) หญิงตั้งครรภ์ได้รับการคัดกรองภาวะเสี่ยงคลอดก่อนกำหนด 2,305 ราย ร้อยละ 98
- 3) พบหญิงตั้งครรภ์ภาวะเสี่ยง 484 ราย ได้รับยา Progesterone ตามแนวทางการป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนด 68 ราย ร้อยละ 14
- 4) แม่ได้รับยา Progesterone คลอด จำนวน 35 ราย (อีก 33 ราย ยังไม่คลอด)
  - คลอดครบกำหนด 31 ราย ร้อยละ 88.5 (น้ำหนักแรกคลอดมากกว่า 2,500 กรัม 29 ราย ร้อยละ 93.53 น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ 2 ราย ร้อยละ 6.45)

- คลอดก่อนกำหนด 4 ราย ร้อยละ 12.9 (น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ 4 ราย ร้อยละ 100)

5) ใช้งบประมาณ 196,284 บาท คงเหลือเงินใช้ในปีงบประมาณ 2565 จำนวน 509,853 บาท

ไอโอดีนในหญิงตั้งครรภ์

ปี 2562 - 2564 หญิงตั้งครรภ์ได้รับยาเม็ดเสริมไอโอดีน ธาตุเหล็ก และโฟลิก ขณะตั้งครรภ์ไม่ผ่านเกณฑ์ แต่ในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ ร้อยละ 74.41, 79.88 และ 79.93 (เกณฑ์ ร้อยละ 100)

หญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ครั้งแรกได้รับการตรวจหาระดับไอโอดีนในปัสสาวะ ก่อนได้รับยาเม็ดเสริมไอโอดีน ธาตุเหล็ก และโฟลิก ปี 2563 - 2564 พบค่ามัธยฐานไอโอดีน 144.84, 152 และ 161.1 ไมโครกรัม (เกณฑ์มากกว่า 150 ไมโครกรัม)

การฉีดวัคซีนป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019

ปี 2564 หญิงตั้งครรภ์อายุครรภ์ > 12 สัปดาห์ จำนวน 1,528 คนได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 เข็มที่ 1 จำนวน 486 คน ร้อยละ 31.81 ได้ฉีดวัคซีนเข็มที่ 2 จำนวน 397 คน ร้อยละ 25.98

ภาวะขาดสารไอโอดีนในทารกแรกคลอด

(ค่า TSH > 11.2 แต่ไม่เกิน 25 ไมโครกรัมต่อลิตร) ปี 2563 - 2564 พบว่า ทารกแรกคลอดมีภาวะขาดสารไอโอดีน ร้อยละ 19.12 และ 14.52 (เกณฑ์ < ร้อยละ 3)

การคัดกรองธาลัสซีเมียในหญิงตั้งครรภ์

ปี 2564 มารดาไทยฝากครรภ์รายใหม่ จำนวน 2,369 ราย ได้รับการตรวจ OF/MCV/ MCH/ DCIP จำนวน 2,260 ราย ร้อยละ 95.39 (เกณฑ์ > ร้อยละ 80) ผลคัดกรองผิดปกติ 550 ราย ร้อยละ 24.33 สามีได้รับการคัดกรอง 770 ราย พบผลเลือดผิดปกติ 169 ราย ร้อยละ 21.94 จำนวนคู่สมรสส่งตรวจ Hb typing 96 คู่ พบผล Hb typing ผิดปกติ 59 คู่ ร้อยละ 61.45 ส่งตรวจ DNA analysis (PCR $\alpha 1$) เพื่อยืนยันคู่สมรสเสี่ยงบุตรเป็นธาลัสซีเมีย 9 คู่ พบเสี่ยงบุตรเป็นธาลัสซีเมีย 6 คู่ ร้อยละ 66.66 มารดาไทยได้รับการวินิจฉัยด้วยการทำ Amniocentesis 2 ราย ไม่พบผลผิดปกติ อีก 4 รายไม่ยินยอมตรวจวินิจฉัย

การคัดกรอง Down syndrome

ปี 2564 มารดาไทยฝากครรภ์รายใหม่ จำนวน 2,369 ราย มีมารดาอยู่ในเกณฑ์เสี่ยง (อายุ 35 ปีขึ้นไป/ญาติสายตรงมีประวัติคลอดบุตรดาวน์ซินโดรม) จำนวน 830 คน ร้อยละ 35 ได้รับการให้คำปรึกษาทุกคน คิดเป็น ร้อยละ 100 มารดาเสี่ยงได้รับการเจาะน้ำคร่ำส่งตรวจ 127 คน พบผลผิดปกติ 4 คน มารดายินยอมยุติการตั้งครรภ์ทั้ง 4 คน (รพ.พระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี 2 คน รพ. บ้านลาด 1 คน, รพ.แก่งกระจาน 1 คน)

การเฝ้าระวังโรคไวรัสตับอักเสบ (Hepatitis B)

ปี 2564 มารดาไทยฝากครรภ์รายใหม่ จำนวน 2,369 ราย พบมารดาเป็นพาหะ 24 ราย ทารกแรกคลอดได้รับวัคซีน HBIG (Hepatitis B Immune globulin) 2 ราย ร้อยละ 8.33

การขับเคลื่อนตำบลมหัศจรรย์ 1000 วัน พลัส

ปี 2561 - 2563 ดำเนินการครบ 8 อำเภอ 32 ตำบล ในปีงบประมาณ 2565 ดำเนินงานเพิ่ม อำเภอ ละ 1 ตำบล โดยเปลี่ยนชื่อจาก “มหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต” เป็น “มหัศจรรย์ 1000 วัน Plus”

การดำเนินงานเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก

ปี 2564 ครูในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้เข้ารับการอบรมออนไลน์หลักสูตรผู้อำนวยการเล่น Play worker จำนวน 11 ศูนย์ ได้รับใบประกาศนียบัตร จำนวน 49 คน (บุคลากรครู 46 คน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 คน และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 2 คน) ในวันที่ 6 ธันวาคม 2564 ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ได้จัดให้มีการประกวดมหกรรม Play Day เพื่อเป็นพื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรีได้คัดเลือก สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยบ้านหนองชุมแสงเข้าร่วมการประกวด ได้รับใบประกาศนียบัตร และเงินรางวัล จำนวน 5,000 บาท

ข้อมูลการดำเนินงาน 3 ปีที่ผ่านมา ปี 2562 - 2564 (ภาพรวมจังหวัด)

รายการ	เกณฑ์	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564	
		เป้าหมาย /ผลงาน	ร้อยละ	เป้าหมาย/ ผลงาน	ร้อยละ	เป้าหมาย /ผลงาน	ร้อยละ
1. อัตราการตาย (ข้อมูล MCH)	17 ต่อแสน เกิดมีชีพ	3,505 / 1	28.53	3,300/3	90.9	2974/2	67.24
2. มารดาไทยฝากครรภ์ครั้งแรกก่อน อายุครรภ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 สัปดาห์ (HDC)	ปี 61 >60 ปี 62 >65 ปี 63 >75	2,481 / 1,950	78.4	2,318/ 1,853	79.88	2304/ 1802	78.21
3. มารดาไทยฝากครรภ์ครั้งแรกก่อน อายุครรภ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 สัปดาห์ (MCH)	ปี 61 >60 ปี 62 >65 ปี 63 >75	3,497/ 2,208	63.13	3,288/ 2,031	61.77	2977/ 1886	63.35
4. มารดาไทยฝากครรภ์ 5 ครั้ง ตามเกณฑ์ (HDC)	ปี 61 >60 ปี 62 >65 ปี 63 >75	2,478 / 1,749	70.6	2,314/ 1692	73.12	2343/ 1774	72.88
5. มารดาไทยฝากครรภ์ 5 ครั้ง ตามเกณฑ์ (MCH)	ปี 61 >60 ปี 62 >65 ปี 63 >75	3,497 / 2,151	61.50	3,288/ 1937	58.91	2977/ 1785	59.95
6. การคัดกรองภาวะเสี่ยงในมารดา ไทยตั้งครรภ์ (MCH)							
- ได้รับการคัดกรองภาวะเสี่ยง	ร้อยละ 100	3497	100	3,288	100	2977	100
- พบภาวะเสี่ยง		2,082	59.53	2,017	61.34	1830	61.47
: PIH		168	8.06	103	5.10	100	3.35

ข้อมูลการดำเนินงาน 3 ปีที่ผ่านมา ปี 2562 - 2564 (ภาพรวมจังหวัด) (ต่อ)

รายการ	เกณฑ์	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564	
		เป้าหมาย /ผลงาน	ร้อยละ	เป้าหมาย/ ผลงาน	ร้อยละ	เป้าหมาย /ผลงาน	ร้อยละ
7. ภาวะซีดในมารดาไทยตั้งครรภ์ (MCH)	ร้อยละ 18	3,497		3,288		2,977	
- ซีดจากการตรวจ ครั้งที่ 1	ร้อยละ 12	487	13.92	283	8.6	404	13.57
- ซีดจากการตรวจ ครั้งที่ 2		256	7.32	235	7.1	306	10.27
8. มารดาไทยได้รับยาเม็ดเสริมไอโอดีน (HDC)	ร้อยละ 100	2,990/ 2,225	74.41	3,012/ 2,406	79.88	3,121/ 2,479	79.43
9. มารดาไทยมีภาวะตกเลือดหลังคลอด (MCH)	ร้อยละ 5	3,497/ 120	3.43	3,288/ 109	3.31	2,977/ 62	2.08
10. ทารกแรกคลอด (มารดาไทย) มีภาวะขาดออกซิเจน (MCH)	25 : 1,000 เกิดมีชีพ	3,505 / 64	18.26	3,300/ 65	19.69	2,974/ 64	21.51
11. ทารกแรกคลอด(มารดาไทย) น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (HDC)	ร้อยละ 7	2,584 / 193	7.93	2,340/ 176	7.52	2,070/ 157	7.58
12. ทารกคลอด (มารดาไทย) ก่อนกำหนด (MCH)	ร้อยละ 7	3,505/ 261	7.44	3,300/ 230	6.97	2,974/ 208	6.99
13. ทารก (มารดาไทย) น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ที่คลอดก่อนกำหนด (MCH)	-	303 / 164	54.12 5	289/ 164	56.74	208/ 163	78.36
14. ทารกไทยตายปริกำเนิด (MCH)	9 : 1000 การเกิด ทั้งหมด	3,505/21	5.97	3,300/14	4.23	2,987/13	4.35
15. มารดาไทยหลังคลอดได้รับการเยี่ยม ครบ 3 ครั้งตามเกณฑ์ (HDC)	ร้อยละ 65	2,585 / 1,788	69.17	2,468/ 1,789	72.49	2,472/ 1811	73.26
16. โรงพยาบาลผ่านมาตรฐานบริการอนามัยแม่และเด็ก (MCH)	ร้อยละ 70	8/8	100	8/8	100	8/8	100

ผลการดำเนินงาน ปี 2565 (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2564)

ที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	รายการ	เมืองฯ	เขาย้อย	หนองหญ้าปล้อง	ชะอำ	ท่ายาง	บ้านลาด	บ้านแหลม	แก่งกระจาน	ภาพรวมจังหวัด
1	อัตราตายมารดา ไทย (MCH)	ไม่เกิน17: เกิดมีชีพแสนคน	เป้าหมาย	366	2	5	59	48	22	13	13	528
			ผลงาน	0	0	0	1	0	0	0	0	1
			อัตรา	0	0	0	1,694.91	0	0	0	0	189.39
2	มารดาไทยฝากครรภ์ครั้งแรกที่อายุครรภ์≤12สัปดาห์(HDC)	ร้อยละ 75	เป้าหมาย	76	12	3	35	57	25	28	21	257
			ผลงาน	55	5	2	23	36	18	23	14	176
			ร้อยละ	72.37	41.67	66.67	65.71	63.16	72	82.14	66.67	68.48
3	มารดาไทยฝากครรภ์ครบ 5 ครั้ง คุณภาพ (HDC)	ร้อยละ 75	เป้าหมาย	76	12	3	35	57	25	28	21	257
			ผลงาน	40	3	0	7	21	3	11	6	99
			ร้อยละ	52.63	25	0	20	36.84	44	39.29	28.57	38.52
4	การคัดกรองภาวะเสี่ยงในมารดาไทยตั้งครรภ์ (MCH) - ได้รับการคัดกรองพบเสี่ยง - ภาวะเสี่ยง : โลหิตจาง : PIH	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25	เป้าหมาย	367	1	5	57	48	22	13	13	526
			ผลงาน	294	1	1	20	38	13	7	11	385
			ร้อยละ	80.1	100	20	35.08	79.16	59.09	53.84	84.16	73.19
			ผลงาน	96	0	1	0	1	0	5	1	104
			ผลงาน	18	1	0	0	0	0	0	0	19
5	ภาวะซีดมารดาไทย (MCH) - ซีดจากตรวจครั้งที่ 1 - ซีดจากตรวจครั้งที่ 2	ร้อยละ 14	เป้าหมาย	367	1	5	57	48	22	13	13	526
			ผลงาน	60	0	0	10	13	1	2	1	87
			ร้อยละ	16.34	0	0	17.5	27.0	4.54	15.38	7.69	16.53
		ร้อยละ 12	ผลงาน	45	0	0	9	9	3	4	1	75
			ร้อยละ	12.26	0	0	15.78	18.75	13.63	30.76	7.6	14.25
6	มารดาไทยได้รับยาเม็ดเสริมไอโอดีน (HDC)	ร้อยละ 100	เป้าหมาย	314	54	35	127	186	148	56	136	1056
			ผลงาน	156	45	29	89	127	109	40	130	725
			ร้อยละ	49.68	83.33	82.86	70.08	68.28	73.65	71.43	95.59	68.66
7	มารดาไทยมีภาวะตกเลือดหลังคลอด (MCH)	ร้อยละ 5	เป้าหมาย	367	1	5	57	48	22	13	13	526
			ผลงาน	4	0	0	1	0	0	1	1	7
			ร้อยละ	1.08	0	0	1.75	0	0	7.69	7.69	1.33

ผลการดำเนินงาน ปี 2565 (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2564) (ต่อ)

[illegible]

ผลการดำเนินงาน ปี 2565 (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2564) (ต่อ)

ที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	รายการ	เมืองฯ	เขาย้อย	หนองหญ้าปล้อง	ชะอำ	ท่ายาง	บ้านลาด	บ้านแหลม	แก่งกระจาน	ภาพรวมจังหวัด
15	หญิงตั้งครรภ์อายุครรภ์ > 12 สัปดาห์ ได้รับการฉีดวัคซีนโควิด 19 (ผลงานสะสม 1 กพ. 64-11 มค.65)	ร้อยละ 90	เป้าหมาย	138	7	34	98	50	83	66	52	528
			ผลงาน	132	7	33	93	47	80	58	49	499
			ร้อยละ	95.65	100	97.06	94.90	94.00	96.39	87.88	94.23	94.51
			เป้าหมาย	122	7	27	87	39	61	50	36	429
			ร้อยละ	88.41	100	79.41	88.78	78.00	73.49	75.76	69.23	81.25
			ผลงาน	29	64	27	46	51	66	29	27	339
16	หญิงตั้งครรภ์อายุครรภ์>12 สัปดาห์ได้รับการฉีดวัคซีนโควิด 19 (ตค.-ธค.64)		เป้าหมาย	29	64	27	46	51	66	29	27	339
			ผลงาน	9	39	27	35	23	37	9	27	206
			ร้อยละ	31.03	60.93	100	76.08	45.09	56.06	31.03	100	66.45
			เป้าหมาย	20	37	17	42	21	22	20	23	202
			ร้อยละ	68.96	57.81	62.96	91.30	41.17	33.33	68.96	85.18	59.58
			ผลงาน	20	37	17	42	21	22	20	23	202

แหล่งข้อมูล

- รายงาน HDC (ณ 22 ธันวาคม 2564)
- รายงาน MCH ไทยโรงพยาบาลรัฐทุกแห่ง (ตุลาคม – ธันวาคม 2564)
- รายงานมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กโรงพยาบาลรัฐทุกแห่ง (ตุลาคม - ธันวาคม 2564)
- รายงานการฉีดวัคซีนโควิด19หญิงตั้งครรภ์จากระบบ Moph ic (1 กุมภาพันธ์ 2564 - 11 มกราคม 2565)
- รายงานการฉีดวัคซีนโควิด 19 หญิงตั้งครรภ์โรงพยาบาลรัฐทุกแห่ง (ตุลาคม - ธันวาคม 2564)

1. ผลการดำเนินงาน ปี 2565 (1 ตุลาคม 2564 – 30 พ.ย.2564 : 2 เดือน)

เด็กแรกเกิดจนถึงอายุต่ำกว่า 6 เดือนแรกกินนมแม่อย่างเดียว (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50) จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	เด็กแรกเกิดจนถึงอายุต่ำกว่า 6 เดือนแรก		ร้อยละ
	ที่แม่หรือผู้เลี้ยงดูถูกสอบถาม	กินนมแม่อย่างเดียว (คน)	
เมืองเพชรบุรี	319	223	69.91
เขาย้อย	61	36	59.02
หนองหญ้าปล้อง	60	45	75.00
ชะอำ	176	119	67.61
ท่ายาง	86	81	94.19
บ้านลาด	148	110	74.32
บ้านแหลม	92	49	53.26
แก่งกระจาน	90	59	65.56
รวม	1,032	722	69.96

แหล่งข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 26 ธันวาคม 2564

เด็ก 0 - 5 ปี สูงดีสมส่วน (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 64) และส่วนสูงเฉลี่ยที่อายุ 5 ปี

(ชาย 113 / หญิง 112 เซนติเมตร ในปี 2565) จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	เด็ก 0-5 ปี ทั้งหมด	เด็ก 0-5 ปี ชั่งน้ำหนัก และวัดส่วนสูง	ร้อยละ	สูงดีสมส่วน		ส่วนสูงเฉลี่ย	
				จำนวน	ร้อยละ	ชาย	หญิง
เมืองเพชรบุรี	3,873	2,741	70.77	1,905	69.50	110.16	108.86
เขาย้อย	1,155	719	62.25	477	66.34	110.31	110.23
หนองหญ้าปล้อง	711	383	53.87	229	59.79	107.08	108.92
ชะอำ	2,753	2,250	81.73	1,492	66.31	108.86	107.74
ท่ายาง	3,128	1,706	54.54	1,107	64.89	109.71	110.12
บ้านลาด	2,029	1,493	73.58	1,024	68.59	110.65	110.10
บ้านแหลม	1,951	985	50.49	608	61.73	108.35	108.91
แก่งกระจาน	1,495	930	62.21	541	58.17	107.88	106.72
รวม	17,095	11,207	65.56	7,383	65.88	109.41	108.94

แหล่งข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 26 ธันวาคม 2564

ร้อยละการคลอดมีชีพในหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี จังหวัดเพชรบุรี ปี 2560 - 2564 (เกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 10)

ปี	หญิงคลอดมีชีพ	หญิงคลอดมีชีพอายุต่ำกว่า 20 ปี	ร้อยละ
2560	3,771	621	16.46
2561	3,621	503	13.89
2562	3,501	357	10.20
2563	3,243	331	10.20
2564	2,931	379	12.93

แหล่งข้อมูล : รายงานการคลอดในแม่วัยรุ่น (อายุต่ำกว่า 20 ปี)

อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10 – 14 ปี และ อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ปี 2564

อำเภอ	หญิงกลุ่มอายุ 10 – 14 ปี (เกณฑ์ไม่เกิน1.0 ต่อปก.หญิงอายุ10-14ปีพันคน)			หญิงกลุ่มอายุ 15-19 ปี (เกณฑ์ไม่เกิน 27 ต่อ ปก.หญิงอายุ 15-19ปีพันคน)		
	ประชากร ทั้งหมด	มารดา หลังคลอด	อัตราต่อ ประชากร พันคน	ประชากร ทั้งหมด	มารดาหลัง คลอด	อัตราต่อ ประชากร พันคน
เมืองเพชรบุรี	2,957	1	0.33	3,414	66	19.33
เขาย้อย	939	1	1.06	931	26	27.92
หนองหญ้าปล้อง	417	0	0	430	17	39.53
ชะอำ	1,826	2	1.09	1,777	68	38.26
ท่ายาง	2,244	0	0	2,146	81	37.74
บ้านลาด	1,277	2	1.56	1,288	46	35.71
บ้านแหลม	1447	1	0.69	1,437	32	22.26
แก่งกระจาน	985	4	4.06	952	31	32.56
รวม	12,092	12	0.99	12,375	367	29.66

แหล่งข้อมูล : รายงานการคลอดในแม่วัยรุ่น (อายุต่ำกว่า 20 ปี) ณ วันที่ 30 กันยายน 2564

ตารางที่ 9 เด็ก 0 - 5 ปี มีพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ 85) จำแนกรายอำเภอ

[illegible]

แหล่งข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 26 ธันวาคม 2564

ผลงานเชิงคุณภาพ

1. การถ่ายทอดนโยบาย/การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่าย
  - 6 ตุลาคม 2564 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอนามัยแม่และเด็ก ระดับจังหวัด อำเภอ โรงพยาบาล ทุกแห่ง ร่วมประชุมกับศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี เรื่องแนวทางการจัดทำแผนงาน/โครงการ ปี 2565 ผ่านระบบออนไลน์
  - 5 พฤศจิกายน 2564 จังหวัดเพชรบุรี ประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอนามัยแม่และเด็ก ทุก ระดับ เรื่องการขับเคลื่อนแผนสุขภาพจังหวัดเพชรบุรี ปี 2565 ผ่านระบบออนไลน์
  - 17 พฤศจิกายน 2564 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอนามัยแม่และเด็กทุกระดับ เข้าร่วมประชุม ขับเคลื่อนการบริการที่จำเป็นสู่ชุดสิทธิประโยชน์ของหญิงตั้งครรภ์ เพื่อขับเคลื่อนการเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ ตามชุดสิทธิประโยชน์ของหญิงตั้งครรภ์อย่างครอบคลุม ผ่านระบบออนไลน์กับกรมอนามัย
  - 24 - 25 พฤศจิกายน 2564 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอนามัยแม่และเด็ก ทุกระดับ ทุกแห่ง ร่วม ประชุมกับศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ผ่านระบบออนไลน์ เรื่องการประชุมเชิงปฏิบัติการใช้งาน Application Pink Book เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างผู้ให้บริการและหญิงตั้งครรภ์ให้มีคุณภาพ ทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากขึ้น
  - 7 ธันวาคม 2564 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอนามัยแม่และเด็ก ระดับจังหวัด แพทย์และพยาบาล งานฝากครรภ์ทุกโรงพยาบาล ร่วมประชุมชี้แจงนโยบายแนวทางการดำเนินงานการกำจัดการถ่ายทอดโรคไวรัส ตับอักเสบ บี จากแม่สู่ลูก จัดโดย สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 ราชบุรี ผ่านระบบออนไลน์
  - 23 ธันวาคม 2564 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอนามัยแม่และเด็ก ระดับจังหวัด และพยาบาลงาน ฝากครรภ์ทุกโรงพยาบาล ร่วมประชุมกับกรมอนามัย เรื่องชี้แจงการใช้งานโปรแกรมแบบรายงานโครงการ ป้องกันและควบคุมการเกิดทารกกลุ่มอาการดาวน์ ผ่านระบบออนไลน์
2. มีระบบบริหารจัดการงานอนามัยแม่และเด็ก มีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยคณะกรรมการ MCH Board ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ
3. มีการสร้างภาคีเครือข่าย (Zoning) และระบบส่งต่อ เพื่อช่วยเหลือหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงได้รับการดูแลที่เหมาะสม
4. มีระบบการเฝ้าระวัง ป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนด
5. มีแนวทางการขับเคลื่อนงานบริการวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ในหญิงตั้งครรภ์
6. ปี 2565 (ตุลาคม – พฤศจิกายน 2564) มีมารดาตาย 1 ราย อัตรา 189.39 เป็นมารดาหลังคลอด 2 ชั่วโมง มีภาวะติดเชื้อรุนแรงจากมดลูกอักเสบ เสียชีวิตขณะเตรียมส่งต่อ ได้วิเคราะห์สอบสวนหาสาเหตุการ ตาย ส่งชันสูตรทางนิติเวชแล้ว และได้ทบทวนมาตรการการดูแลแม่คลอด/หลังคลอด เพื่อป้องกันปัญหาในรายต่อไป
7. มีการวางแผนลงพื้นที่เพื่อติดตามงานสร้างเสริมสุขภาพกลุ่มเด็กปฐมวัย และเยี่ยมเสริมพลัง และ ติดตามประเมินผลงาน โดยการลงเยี่ยมพื้นที่ 8 อำเภอ ถ้าสถานการณ์โควิดเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

8. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี ร่วมกับศูนย์สุขภาพจิตที่ 5 จัดกิจกรรมพัฒนาเด็กไทย คิดเป็น คิดดี คิดให้ ด้วยสายใยผูกพัน (CPR) จัดให้มีการลงพื้นที่อำเภอเมืองเพชรบุรี โดยจัดที่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย นานาพันสาม เพื่อจัดอบรมพ่อแม่และผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุ 2 - 5 ปี โดยทีมวิทยากรโรงเรียนพ่อแม่ แต่ดำเนินการได้ 5 ครั้ง ยังขาดขั้นตอนการสรุปผลการดำเนินงานครั้งสุดท้าย เนื่องจากสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ในเขตจังหวัดเพชรบุรี คาดว่าจะดำเนินการต่อไปปีงบประมาณ 2565 (ผลการดำเนินงานนี้ ต่อเนื่อง จากปีงบประมาณ 2564)

9. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ได้ลงพื้นที่ดำเนินการเพื่อเก็บ ข้อมูลโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ปี 2564 ด้วยเครื่องมือ Denver II ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ ระดับประเทศ เก็บข้อมูลทุก 3 ปี สุ่มได้จังหวัดเพชรบุรี ลงพื้นที่อำเภอชะอำ ตำบลหนองศาลา บางเก่า ห้วยทรายเหนือ และ สามพระยา ในเดือนเมษายน 2564 ในพื้นที่อำเภอท่ายาง ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเมื่อ ตุลาคม 2564 แต่เนื่องจากสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ทำให้การลงพื้นที่ที่มีความยากลำบาก เมื่อเจ้าหน้าที่ ต้องให้ผู้ปกครองมารวมตัวกัน แต่ใช้วิธีการนัดเวลาให้มีความเหลื่อมล้ำกัน คาดว่าการรวบรวมข้อมูลจะแล้ว เสร็จภายในปีงบประมาณ 2565

10. ดำเนินการพื้นที่มหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus ในพื้นที่ที่มีการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพสตรีและเด็ก ปฐมวัย ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดา จนถึงเด็กอายุ 2 ปี และมีการดูแล ส่งเสริมสุขภาพ ฝากะวังการ เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องไปจนถึงเด็กอายุ 5 ปี (5 ปี 11 เดือน 29 วัน) ภายใต้กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ กิน กอด เล่น เล่า นอน ฝ้าดูฟัน

11. ผลการสำรวจ ระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนไทย (IQ) จังหวัดเพชรบุรี ปี 2559 เท่ากับ 100.92

ปัญหา/อุปสรรคที่พบและการแก้ไข

1. สภาพปัญหา จากสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้บุคลากรสาธารณสุขในระดับ พื้นที่ มีภาระงานเพิ่มขึ้น เป็นสาเหตุให้การดำเนินงานค้นหาหญิงตั้งครรภ์เชิงรุกและการติดตามให้หญิงตั้งครรภ์ รับการฝากครรภ์ครบ 5 ครั้งคุณภาพ ทำได้น้อย ผลงานไม่ผ่านเกณฑ์ การคัดข้อมูลไม่ครบถ้วน/ไม่เป็นปัจจุบัน ส่วนการจัดประชุม อบรม ใช้การสื่อสารผ่านช่องทาง Zoom และไลน์กลุ่มเพื่อกระตุ้นติดตามงาน

2. จากสถานการณ์โควิด-19 ในช่วง 2 - 3 ปี ที่ผ่านมา ทำให้การลงข้อมูลตามตัวชี้วัด ยังไม่ได้ตาม เป้าหมาย ส่งผลกระทบต่อการทำงาน และการกำกับติดตามผลงานทางไลน์ และทางโทรศัพท์แทนการเข้า มารับบริการในสถานบริการ

3. ในส่วนของเด็กพัฒนาการล่าช้า ที่ยังไม่ได้รับการกระตุ้นตามกำหนด ผู้ปกครองมีความกลัว ทำให้ไม่ กล้ามาโรงพยาบาล ประกอบกับเจ้าหน้าที่มีภารกิจที่ต้องช่วยคัดกรอง ฝากะวัง และออกทำงานเชิงรุก ใน สถานการณ์ช่วงโควิด-19 ระบาด

4. ปัญหาเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล ในระบบ ยังมีข้อมูลที่ส่งไม่ทันเวลา เนื่องมาจากการส่งออกข้อมูล เข้า HDC จะส่งออกเดือนละ 1 ครั้ง (ปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข)

5. มีการป้องกัน ส่งเสริม สนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยปัจจุบันจังหวัดเพชรบุรีผ่านร้อยละ 78.19 (เป้าหมายร้อยละ 50) แต่ยังมีพบปัญหาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวที่อำเภอท่ายางตกเกณฑ์ ร้อยละ

33.47 ซึ่งจังหวัดเพชรบุรีมีแผนการดำเนินโดยเน้นกระตุ้นให้หญิงตั้งครรภ์มีความรอบรู้ด้านการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เพิ่มมากขึ้น

6. ออกนิเทศ ติดตาม สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยเน้นเรื่องการส่งเสริมการเจริญเติบโต พัฒนาการโภชนาการอาหารตามวัย สุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัย และส่งเสริมการจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก

นวัตกรรมหรือ Best Practice ที่นำไปเป็นตัวอย่างได้

จังหวัดเพชรบุรี มีบริการดูแลหญิงวัยเจริญพันธุ์ให้เข้าถึงบริการด้านอนามัยเจริญพันธุ์ และการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ มีการดูแลระหว่างตั้งครรภ์ การป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน และมุ่งให้หญิงวัยเจริญพันธุ์มีความรอบรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต “สาวไทยแกร่ง วิวัฒน์สร้างชาติ เพื่อป้องกันความพิการแต่กำเนิดและครอบครัวมีคุณภาพ” จัดให้มีระบบส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ จากรายงาน MCH ปี 2562 – 2564 มารดาไทยมีภาวะตกเลือดหลังคลอดร้อยละ 3.43, 3.31 และ 2.08 เมื่อใช้ถุงตวงเลือดขณะคลอด ทำให้ภาวะตกเลือดในแม่หลังคลอดลดลง ร้อยละ 1.33 (ต.ค. – พ.ย. 64)

ข้อเสนอแนะ/สิ่งที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลาง

ควรจัดหา/พัฒนาศักยภาพพยาบาลเฉพาะทางการดูแลการตั้งครรภ์เสี่ยงสูงในโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่ง

ผู้รับผิดชอบงานแม่และเด็ก

นางจุฬาลักษณ์ ทองเดช

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

โทรศัพท์มือถือ : 081 - 08808664

e-mail : CHULALAK_2506@hotmail.com

ID Line : 081 8808664

ผู้รับผิดชอบงานเด็กปฐมวัย

นางทิวารัช ชาวุฒิ

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

โทรศัพท์มือถือ : 091-0041696

E-mail : Tiwa.pbpro@gmail.com

ID line : oat-im

ผู้รับผิดชอบงานทันตสาธารณสุข

นางสาวลิตา รุ่งประเสริฐ

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน

โทรศัพท์มือถือ : 086-6276240

E-mail : sitasiri@hotmail.com

ID line : sitarungpasert

ผู้รับผิดชอบงานวัยเรียน

นางสาวไพลิน บุญมา

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

โทรศัพท์มือถือ 084 – 7612409

e-mail : nuphailin@hotmail.co.th

Line ID : bow7739

ผู้รับผิดชอบงานวัยรุ่น

นางอรพิน สุริยะพรหม

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

โทรศัพท์มือถือ : 089 – 5912724

e-mail : orapin.2724@hotmail.com

ID Line : oil-1104